

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **A. M.**, zast. Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje**, se sídlem 30. dubna 1682/24, Ostrava, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 3. 2018, č. j. 19 A 6/2018 - 31,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalované **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 3400 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včas podanou kasační stížností napadl žalobce v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 31. 1. 2018, č. j. KRPT-26949-42/ČJ-2018-070022 tímto bylo rozhodnuto, že se žalobce podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3, 4 a 6 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zajišťuje za účelem jeho předání podle přímo použitelného právního předpisu Evropské unie – Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 604/2013 ze dne 26. 6. 2013 kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „Dublin III.“). Doba zajištění byla podle § 129 odst. 6 zákona o pobytu cizinců stanovena na 30 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, tedy do 27. 2. 2018.

[2] Krajský soud nesdílel názor žalobce, že v daném případě nebyly splněny podmínky pro jeho zajištění, tedy že neexistovalo vážné nebezpečí útěku dle § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců ve spojení s článkem 28 Nařízení Dublin III. Soud taktéž nepovažoval za důvodnou námitku, že posouzení eventuální existence vážného nebezpečí útěku bylo žalovanou provedeno nedostatečně a účelově. To, že se žalobce po příjezdu do České republiky dobrovolně dostavil a přihlásil na Policii České republiky, nemůže dle soudu převážet nad jeho dosavadním protiprávním jednáním. Soud proto vyhodnotil žalobu jako nedůvodnou a v souladu s § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) ji zamítl.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu, který podřadil pod § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[4] Stěžovatel v kasační stížnosti namítá nesprávné posouzení existence vážného nebezpečí útěku a nedostatečné vypořádání se s klíčovými okolnostmi jeho pobytové historie na území České republiky. Konkrétně uvedl, že trvá na tom, že posouzení eventuální existence nebezpečí útěku provedené žalovanou je zjevně nedostatečné, rovněž krajský soud se očividně účelově zaměřil na prvky skutkových zjištění svědčící v neprospěch stěžovatele, přičemž byla pominuta ta skutková zjištění, která nasvědčovala spíše tomu, že stěžovatel chce s žalovanou spolupracovat. Ačkoliv si je stěžovatel vědom toho, že skutečně naplnil některé z důvodů zajištění dle § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, domnívá se, že žalovaná některá skutková zjištění pouze technicky podřadila pod toto ustanovení, aniž by dostatečně a individuálně posoudila rozhodné prvky jeho pobytové historie. Stěžovatel vyzdvihuje své dobrovolné přihlášení se na Policii České republiky a nabízenou součinnost a tím i vyjádřený úmysl řešit svou pobytovou situaci v mezích zákona. Je přesvědčen, že z jeho jednání nelze vyvozovat, že by se snad snažil skrývat, sabotovat spolupráci s žalovanou či svévolně opustit Českou republiku a nelegálně vycestovat na území jiných členských států schengenského prostoru. Závěrem stěžovatel namítá, že bylo povinností krajského soudu napadené rozhodnutí zrušit, nikoliv se jeho nedostatky pokoušet napravit vlastní přezkumnou činností. S ohledem na výše uvedené navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu, jakož i rozhodnutí žalované a věc vrátil správnímu orgánu k dalšímu řízení.

[5] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázala na své vyjádření k žalobě podané ke krajskému soudu, ve kterém úvodem sdělila, že předání stěžovatele do Italské republiky bylo realizováno dne 22. 3. 2018. Dále uvedla, že v daném případě existovalo vážné nebezpečí stěžovatelova útěku tak, jak je definováno v § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců. Jelikož je Itálie zemí, se kterou Česká republika přímo nesousedí, stěžovatel nemohl do tohoto státu oprávněně a samostatně vycestovat, neboť by tím porušil právní předpisy tranzitních zemí. Stěžovatel podle své výpovědi zamýšlel cestovat do Rakouska, avšak bez platného cestovního dokladu nebo pobytového statusu. Současně nedisponoval takovými finančními prostředky, aby mohl zvolit leteckou přepravu a dále nebyl schopen uvést adresu v České republice, na které by se zdržoval. Podle žalované bylo možné reálně předpokládat, že by stěžovatel v případě jeho nezajištění dokončil svůj úmysl vycestovat na území Rakouska. Na základě uvedených zjištění žalovaná nemohla přistoupit k aplikaci zvláštních opatření dle § 123b a 123c zákona o pobytu cizinců, jelikož by takový postup byl neúčelný. Žalovaná se také domnívá, že se při svém rozhodování dostatečně zabývala i

pokračování

přiměřeností zajištění, kdy vycházela zejména z § 174a zákona o pobytu cizinců a z vyjádření stěžovatele v protokolu o podání vysvětlení.

[6] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[7] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[8] Ze správního spisu vyplynulo, že se stěžovatel dne 29. 1. 2018 dostavil na Obvodní oddělení Policie ČR, Ostrava střed, prokázal se dokladem na své jméno vydaným v Itálii a požádal hlídku Policie ČR o mezinárodní ochranu. Následnou prohlídkou bylo zjištěno, že disponuje i dokladem na jméno J. M. taktéž vydaným v Itálii. Při osobní prohlídce stěžovatele byly nalezeny i cestovní doklady, mimo jiné jízdenky na autobusové spojení linek Regiojet na trase Padova – Brno – Praha a na trase Brno – Ostrava. Při podání vysvětlení dne 30. 1. 2018 stěžovatel uvedl, že do České republiky cestovat nechtěl, měl v plánu navštívit bratra ve Vídni, ale v autobuse usnul a zastávku ve Vídni přejel. Poté bloudil, až se ocitl v Ostravě, kde se dostavil na policii, aby se zeptal, jak má odcestovat do Vídně. Jeho bratr žijící ve Vídni se jmenuje A., ale jeho adresa mu není známa. Na dotaz žalované, proč si koupil lístek z Itálie až do Prahy, stěžovatel odpověděl, že mu lístek koupil jeho druhý bratr M. na nádraží v Itálii, co je na lístku uvedeno, neví, protože se v lístcích nevyzná. Při podání vysvětlení stěžovatel popřel, že by na policii v Ostravě požádal o azyl. Doklad na jméno J. M. patří jeho bratrovi, který ho nechal v jeho batohu ještě v Itálii – o tom, že ho v batohu má, nevěděl, tak se s ním ani nikde neprokazoval. Stěžovatel si nebyl vědom toho, že doklad jeho bratra je padělek a ani mu nebylo známo, jak k dokladu bratr přišel. Ohledně své pobytové situace uvedl, že v Rakousku pobyt povolen nemá a v Itálii žádal o azyl, ale myslí si, že mu byl zamítnut. Do Rakouska se chystal pouze na návštěvu za bratrem, pobyt si chtěl následně zařídit v Itálii, kde měl práci ve městě Vincenza v restauraci. Na území České republiky nemá žádné osobní, rodinné, ekonomické, kulturní či společenské vazby. Nemá zde ani žádné závazky nebo pohledávky. Na území EU mají pobytové oprávnění jeho bratři M. (Itálie) a A. (Rakousko), není mu však známo, o jaká pobytová oprávnění se jedná.

[9] Podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování, policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo přímo použitelného právního předpisu Evropské unie; policie na dobu nezbytně nutnou zajistí i provázeného cizince v případě, že jeho průvoz nelze z objektivních důvodů dokončit bez nutné přestávky.

[10] Podle § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců policie rozhodne o zajištění cizince za účelem jeho předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, pouze pokud existuje vážné nebezpečí útěku. Za vážné nebezpečí útěku se zejména

považuje, pokud cizinec pobýval na území neoprávněně, vyhnul se již dříve předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, nebo se pokusil o útěk anebo vyjádřil úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání. Za vážné nebezpečí útěku se dále považuje, pokud cizinec, který bude předán do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie přímo nesousedícího s Českou republikou, nemůže oprávněně samostatně do tohoto státu cestovat a nemůže uvést adresu místa pobytu na území.

[11] Podstatou nejen kasačních, ale také žalobních námitek, byla především argumentace, že žalovaná nedostatečně a nesprávně posoudila existenci vážného nebezpečí útěku stěžovatele a jeho případ neposoudila dostatečně individuálně s ohledem na okolnosti konkrétního případu.

[12] S touto argumentací je spojeno také posouzení, zda ve smyslu § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců před zajištěním stěžovatele za účelem jeho předání nepřichází v úvahu využití mírnějších opatření, konkrétně zvláštních opatření za účelem vycestování dle § 123b a §123c zákona o pobytu cizinců. S uvedeným souvisí také zhodnocení přiměřenosti zajištění za použití kritérií stanovených § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, podle kterého při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.

[13] Těmito otázkami se žalovaná v napadeném rozhodnutí poměrně podrobně zabývala a v souladu s citovaným § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců konstatovala, že také před zajištěním cizince za účelem jeho předání je správní orgán povinen zvážit využití mírnějšího opatření, konkrétně zvláštních opatření za účelem vycestování dle § 123b a §123c zákona o pobytu cizinců. Žalovaná uvedla, že stěžovatel nemá na území České republiky hlášený pobyt, což ostatně ani mít nemohl, neboť na území České republiky přicestoval bez povolení. Stěžovatel také nedisponuje ani požadovanými finančními prostředky. Žalovaná proto dovodila, že stěžovatel není schopen splnit povinnosti, které plynou z uložení zvláštních opatření, a současně existuje odůvodněná obava, že by uložení některého ze zvláštních opatření bylo v daném případě neúčinné a stěžovatel by realizoval svou původně zamýšlenou cestu do Rakouska. V daném případě tak existovala i důvodná obava, že by byl uložení zvláštního opatření výkon předání ohrožen, a že by skutečně hrozilo vážné nebezpečí útěku. Na tento závěr bylo podle žalované možné usuzovat také z jeho předchozího jednání. Stěžovatel opustil území Itálie bez platného cestovního dokladu, zakoupený cestovní doklad v Itálii byl vystaven na cestu do České republiky, i když stěžovatel žalované tvrdil, že chtěl cestovat do Vídně. Při prvním kontaktu s Policií ČR sdělil, že chce žádat o mezinárodní ochranu, což následně popřel. Stěžovatel také potvrdil, že nedisponuje v Itálii žádným pobytoým oprávněním, přesto mu však nečiní potíže cestovat po Evropské unii a vědomě porušovat právní předpisy, a to jak vnitrostátní, tak předpisy unijní. Nejvyšší správní soud se se závěry žalované, potažmo krajského soudu ztotožnil.

pokračování

[14] Nejvyšší správní soud přisvědčuje též závěrům žalované ohledně posouzení splnění kritérií přiměřenosti rozhodnutí o zajištění podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, neboť jak žalovaná uvedla, stěžovatel je v mladším produktivním věku a je zdravotně v pořádku, nikdy nebyl v České republice a nemá zde žádné rodinné vazby. Délku jeho pobytu na území lze v době zajištění počítat v řádu hodin, takže bylo vyloučeno, aby si stěžovatel vytvořil v České republice silnější vazby. Stěžovatel neměl žádné finanční prostředky a nebyl tak schopen zajistit si ubytování, stravu a základní hygienické prostředky. Závěry žalované mají oporu v obsahu spisu, především v protokolu o podání vysvětlení stěžovatele sepsaného ve smyslu § 167 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců; a na základě uvedeného s ní lze souhlasit, že v důsledku zajištění nedošlo k nepřiměřenému zásahu do práv stěžovatele.

[15] Nejvyšší správní soud shodně s krajským soudem dospěl k závěru, že za situace, v níž stěžovatel nedisponoval žádnými finančními prostředky, neměl v České republice zajištěno žádné ubytování a neměl na území České republiky známé nebo příbuzné, kteří by mu byli schopni a ochotni pomoci např. zajištěním ubytování či poskytnutím peněžních prostředků, nebylo možné účelu, pro nějž byl stěžovatel zajištěn, účinně dosáhnout mírnějšími donucovacími opatřeními, tj. uložením některého ze zvláštních opatření podle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel nemohl ohlásit adresu místa svého pobytu a ani se v tomto místě zdržovat, protože na území České republiky žádný pobyt neměl a nebyla zde ani reálná perspektiva, že by ho v dohledné době získal. Z téhož důvodu nepřichází v úvahu ani uložení povinnosti hlásit se policii ve stanovené době, protože tato povinnost předpokládá existenci pobytu na území České republiky. Vzhledem k tomu, že stěžovatel nedisponoval žádnými finančními prostředky, nebyl ani schopen si ubytování na území České republiky zajistit a s ohledem na jeho nemajetnost nepřipadalo v úvahu ani složení peněžní záruky, přičemž stěžovatel ani netvrdil, že by za něj byla ochotna složit peněžní prostředky jiná osoba.

[16] Nejvyšší správní soud tak po důkladném zvážení daného případu uzavírá, že žalovaná správně vyhodnotila existenci vážného nebezpečí útěku stěžovatele, a proto bylo namístež užití institutu zajištění podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3, 4 a 6 zákona o pobytu cizinců za účelem jeho předání podle nařízení Dublin III. Tento závěr žalované má oporu ve správním spise, mimo jiné i v protokolu o podání vysvětlení stěžovatele. Nejvyšší správní soud rovněž nemůže přisvědčit námitce stěžovatele, že by se krajský soud (stejně jako žalovaná) očividně účelově zaměřil na prvky skutkových zjištění svědčící pouze v neprospěch stěžovatele. Naopak, úvahy o naplnění existence vážného nebezpečí útěku jsou dostatečné, přezkoumatelné a je z nich zjevné, že situace stěžovatele byla posuzována individuálně. Skutečnost, že se stěžovatel dobrovolně přihlásil na služebně Policie ČR, není způsobila ovlivnit, že jeho předchozí rozporuplné jednání zavdalo žalované oprávněnou příčinu domnívat se, že by při jeho ponechání na svobodě mohl být zmařen výkon předání do příslušného státu.

[17] Z uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost stěžovatele není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. *in fine* zamítl.

[18] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.; žalovaná, která byla ve věci úspěšná, a náhrada nákladů řízení by jí po právu náležela, žádné náklady přesahující její běžnou správní činnost nevynaložila, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[19] Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 26. 2. 2018, č. j. 19 A 6/2018 - 18, ustanoven zástupcem pro řízení Mgr. Ladislav Bárta, advokát se sídlem Purkyňova 6, Ostrava. Podle § 35 odst. 9 s. ř. s. hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování v takovém případě platí stát. Nejvyšší správní soud ustanovenému advokátovi přiznal odměnu za jeden úkon právní služby, tj. podání kasační stížnosti, podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“) ve výši 3100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu]. Vedle toho má stěžovatel též právo na náhradu hotových výdajů svého zástupce ve výši 300 Kč za každý úkon (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Celkem tedy zástupci stěžovatele náleží odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 3400 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. února 2019

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu